

Szellem a fazékból - A bonbonkirály

2016 május 22. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

„A magyar cukrászok egyik legnagyobbika. Ceglédet?l New Yorkig olyan karriert futott be, amilyen párját ritkítja.”

Ez Hauer Mihály véleménye 1931-ből. „Megérdemli a bonbonkirály nevet – írja a New York Herald Tribune korábban. „Milliomos vállalkozó, a nemzetközi zsűri a Grand Central Palace-ban neki ítélte a fődíjat” – terjed idehaza a legenda. A kalandos sorsú Kérszigeti Dékány Mihályt a szerencse fiaként ünneplik, amikor 1931-ben hazalátogat a budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestületének jubileumi ünnepségére.

Pedig a történet inkább a Dollárpapa című filmre emlékeztet. A tíz év után felbukkanó cukrászban mindenki a sikeres amerikai nagybácsit akarja látni, a világcsavargót, akinek az orosz cár kóstolta a pralinéját, aki 17 aranyérmert nyert kiállításokon, és akiről Alexander Finta ércplakettet készített a Halhatatlanok múzeuma számára. Végre itt van egy különös és sikeres iparos. Érdekes művészarc, hosszú, ezüstszürke lobonc, csillogó aranyláncok és gyémántgyűrűk, feltűnő öltözék: igazi dandy, a nyakkendőn nőtől aktok. A névkártyán már nem a Kérszigeti elnév szerepel, csupán ennyi: Michael de Dekany.

Tökéletes amerikai self made man. Édesanyja halála után már 12 évesen inas Müller Antal cégében (ez a mai Ruszwurm cukrászda elődje), évekig Emil Gerbeaud-nál dolgozik, aztán irány Frankfurt, Lyon, Zürich, majd Kijev és Moszkva. Itt részlegvezető a kor leghíresebb cukorüzemében, amit a német Theodor von Einem alapított. Megtanul mindent, amit lehet, és a cár egy alkalommal valóban a kezébe kóstolja meg a bonbont. A csokoládé azonban vagy nem ízlik az uralkodónak, vagy a bolsevik intrika a pralinét is áthatja, mindenesetre Dékányt a szibériai Orenburgba száműzik. Innen csak 1918-ban szabadul. A gyárba nem mehet vissza, az Einemnek akkor már új neve van: Vörös Október csokoládégyár.

Dékány tehát hazatér Budapestre. A pletykák szerint reménytelenül szerelmes a kor ünnepelt, majd mellőzött primadonnájába, Küry Klárába. Hogy utána emigrál-e az Egyesült Államokba? Rejtély. A család mindenesetre őrizte azt a hajójegyet, amely bizonyítja, hogy cukrászunk 1921-ben száll partra New Yorkban. A legenda szerint a következő tíz évben itt csinálna világkarriert. Erről néhány cikk és díj tanúskodik. Ám amikor 1931-ben Budapestre érkezik, feltűnően szűkösen él. A gyémántok az ujján hamisak, betegeskedik, Zsemley Oszkár, a magyar cukrászipar történetének történésze leírja, hogy hajdani kollégáitól kéreget hozomra apróbb kölcsönöket, amiket sohasem tud megadni. Egyetlen pénzforrása: modellt áll szobrászoknak és festőknek. Feltehetően mese az a történet is, amely úgy tudja, hogy hazatérése előtt még felkeresi a Nemzeti Színház igazgatóját, Hevesi Sándort, és megkéri, tisztezzék messzire az ember tragédiáját, mert Ádám szavaival a szívében akar visszatérni az Államokba. Aki járatos a színház világában, tudja, ilyen kérés még egy valódi milliárdos számára is teljesíthetetlen.

Aztán a bonbonkirály néhány hét után elutazik, és eltűnik a szemünk elől. 1935-ben meghal Küry Klára. Egy évvel később Chicagóban Kérszigeti Dékány Mihály is. „Talán ha megházasodott volna – írja szomorúan Zsemley Oszkár –, akkor talán megnyugszik a lelke.” De megházasodott. Erről a chicagói Daily Tribune tudósít kis hírből, miként a haláláról is.

A sors iróniája, hogy Gyula városa 1963-ban megünnepelte „a legnagyobb magyar cukrász: Dékány Mihály, a bonbonkészítő volt királyának negyedszázados halálát”. Ma már tudjuk, nem 1938-ban halt meg, hanem két évvel korábban, és nem Gyulán, hanem Cegléden született. Az amerikai állampolgárságot is csak 1931-ben szerezte meg. Ettől még óriási cukrász lehetett. És feltehetően az is volt. De hogy a szerencse fia?

Vinkó József - www.valasz.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló